მტკიცებულებითი მხარდაჭერა, როგორც პირობითების ჭეშმარიტებითი პირობა

საბა ელოშვილი

ფილოსოფია

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: თამაზ თოხაძე

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2025

აბსტრაქტი

ნაშრომიმში დაცული არის ორი თეზისი. პირველი, პირობითი წინადადების მიღება დამოკიდებულია წინაპირობასა და შედეგად შორის არსებული მტკიცებულებითი მხარდაჭერის ხარისხზე. მტკიცებულებითი მხარადაჭერის (ES) მოდელი ეყრდნობა დუვენის იდეას, რომ პირობითების ანალიზში გადამწყვეტი მნიშვნელობა მტკიცებულებით მხარდაჭერას აქვს. განხილულ ალტერნატიულ თეორიებთან შედარებით, ES მოდელი გამოირჩევა, როგორც ეფექტურობით, ასევე ინტუიციური მომხიბლბელობით, რადგან ის გვერდს უვლის ისეთ სირთულეებს, რომლებიც მატერიალური ანალიზის, სტალნაკერის სემანტიკისა და ადამსის თეორიის მეშვეობით წარმოჩინდა. ES მოდელი თავს არიდებს მატერიალური პირობითის კონტრ-მაგალითებს, თავიდან ირიდებს ლუისის ტრივიალური არგუმენტის შედეგს და განსხვავდება ადამსის მიდგომისგან, რომელიც პირობით წინადადებებში პირობასა და შედეგს შორის კავშირს უგულებელყოფს და პირობით მტკიცებას ემოციურ და სუბიექტურ ფაქტორებთან აახლოვებს. დუვენის პოზიცია გასაუმჯობესებელი არის ორი მიზეზის გამო: თავსებადი არ არის რეგულარობის ნორმასა და არა-წინააღდეგობრიობის ნორმის პრეზუმფციასთან; მეორე, არ შეუძლია ისეთი პირობითების გარჩევა, რომელთა პირობის მიმართ ექსტრემალურ რწმენით დამოკიდებულებას ვიკავებთ. მეორე თეზის მიხედვით პირობითების ჭეშმარიტებით პირობას კონფირმაციული დამოკიდებულე განსაზღვრავს. ამ გაგებით, პირობითები არ არიან ფაქტის გამომთქმელი ჩვეულებრივი დებულებები, არამედ მათზე შეგვიძლია ვიფიროთ, როგორც განსხვავებული ტიპის დებულებებზე.

საკვანძო სიტყვები: პირობითი მტკიცებები; ჭეშმარიტებითი პირობა; პირობითი ალბათური დებულებები; მტკიცებულებითი მხარდაჭერა (კონფირმაცია);

Abstract

This paper defends two theses. The first is that the accept of a conditional statement depends on the degree of evidential support between its antecedent and consequent. The Evidential Support (ES) model is grounded in Douven's idea, which holds that evidential support is central to the analysis of conditionals. Compared to alternative theories discussed, the ES model stands out for its effectiveness and intuitive appeal, as it avoids difficulties found in material implication analysis, Stalnaker's semantics, and Adams's theory. The ES model avoids counterexamples to material conditionals, sidesteps the consequences of Lewis's triviality argument, and differs from Adams's approach, which neglects the connection between the antecedent and the consequent and associates conditional assertions with emotional or subjective factors. Douven's position requires improvement for two main reasons: first, it is not compatible with the regularity norm and the presumption of non-contradiction norm; second, it fails to distinguish between conditionals whose antecedents are held with extreme degrees of belief. According to the second thesis, the truth of a conditional depends on a confirmational relationship between the antecedent and the consequent. In this sense, conditionals are not ordinary fact-stating propositions; rather, they can be viewed as a different kind of propositions altogether.

Keywords: Conditionals; Truth Condition; Suppositional Credence; Evidential Support (Confirmation);